
Список літератури:

1. Профспілки України в цифрах: статистичний збірник 1921-1925 р. – Х., 1926.
 2. Бондарчук П.М. Політика українізації і профспілки УСРР (1920-і рр.) / П.Бондарчук. – К., 2002. – 161 с.
 3. Піскаръов В. Увага новим кадрам наукових робітників/ В.Піскаръов // Народний учитель. – №42(195). – 17 жовтня 1928 р. – С. 3.
 4. Двірна К. Досвід діяльності місцевому профспілки РОБОС Київського Інституту народної освіти (1925-1925 рр.) / К. Двірна // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. 2009 р. № 2(49). – К.: Сталь, 2009. – С.97-100.
 5. II Всеукраїнський з'їзд секції наукових робітників// Народний вчитель. – № 5(110). – 02 лютого 1927 р. – С.1
 6. II Пленум ВУКу спілки робітників освіти. Робота серед наукових робітників // Народний учитель. – №43(196). – 24 жовтня 1928 року. – С.2
 7. Народное образование в СССР. Общеобразовательная школа: Сборник документов 1917-1973 гг. / сост.:А. А. Абакумов [и др.] . – М. : Педагогика, 1974 . – 559 с.
 8. Ткачова Л. І. Інтелігенція Радянської України в період побудови основ соціалізму /Л.Ткачова. – К.: Наук. думка, 1985. – 191 с.
 9. ЦДАВО України. – Ф.2717. – Оп.3. – Спр.131
-

АСПЕКТИ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НАФТОГАЗОВОГО ПРОФІЛЮ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ «ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

ПУЙДА Р. Б.

кандидат історичних наук,

доцент кафедри історії та політології

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

м. Івано-Франківськ, Україна

Останнім часом у всьому світі спостерігається загальна спрямованість на гуманізацію освіти, що знаходить своє відображення в орієнтації процесу навчання на розвиток особистості студента. Постіндустріальне суспільство зацікавлене в тому, щоб громадяни були здатні самостійно, активно діяти, приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що стрімко змінюються.

Глобалізація, швидка зміна технологій, визначення пріоритетів сталого розвитку суспільства зумовлюють зростання ролі освіти. Освіта і наука є найголовнішими чинниками становлення України на світовому ринку високих технологій. Новітні технології вимагають від молодих фахівців у нафтогазовій

підготовці не просто бути освіченими, активними, вміти самостійно приймати рішення, бути соціально зорієнтованими. Для цього слід використовувати увесь комплекс історико-педагогічних засобів, які безпосередньо мають сприяти вирішенню цієї проблеми, а саме: історія культури України у нафтогазовому профілю вивчає культурні надбання українців, як титульної нації, та інших народів, що проживали і проживають на території нинішньої України.

Об'єктом дослідження є пам'ятки духовної та матеріальної культури, створені впродовж століть і зафіксовані в тих чи інших формах. Пам'ятки розглядаються по історичній вертикалі як цілісне явище, а також за регіональними ознаками. Враховуються взаємозв'язки з культурними досягненнями сусідніх народів, оскільки жодний етнос, нація не можуть розвиватися в ізоляції, поза загальним історичним процесом. Національна культура – це **осмислення** місця нації у загальному процесі розвитку людства, а для **українського** народу – історичне досягнення, яке утверджує його як самодостатню **структуру** у співдружності етнічних спільнот і визначає належне місце і роль в історичному контексті, без міфологізації, на діалектичних засадах.

Демократизація суспільства, його трансформація гостро поставили проблему вивчення та осягнення своєї історичної спадщини, в якій культурні набутки займають чільне місце. Сьогодні питання розвитку культури не тільки культурологічне, а й політичне, адже це один із вагомих чинників утвердження державності і, відповідно, визнання світовою спільнотою молодої держави – України, яка починає свій шлях.

Сучасна українська суспільна думка розглядає культуру фахівців як нагальну потребу і дієвий аспект самоусвідомлення і самоутвердження себе як народу, нації, що має глибокі історичні корені, і як такого, що зробив великий внесок у загальний розвиток історично-культурного процесу Європи. Адже культура – це національний світ буття, який надає значущості всім подіям розвитку історії.

До цього часу матеріали з історії культури України розпорошені по багатьох першоджерелах, що утруднює роботу з ними, тому автор зосередив увагу на ключових питаннях розвитку культурних процесів українського народу, щоб дати можливість читачеві, і, в першу чергу, молоді, глибше та ґрунтовніше осягнути історію культури України.

Метою і завданням історії української культури у нафтогазовому профілю – ґрунтовно вивчити історію розвитку української культури з найдавніших часів до сьогодення. З'ясувати основні етапи, закономірності та особливості у гуманітарній підготовці фахівців нафтогазового профілю у процесі вивчення «історії української культури».

Показати загальноосвітове значення української культури, її місце в духовній скарбниці людства. Вивчити основні важливі пам'ятки культури українського народу. Знати провідних діячів української культури. Навчити студента робити аналіз на майбутнє у розвитку гуманітарної підготовки фахівців.

Предмет і завдання історії української культури у нафтогазовому профілю спрямований на збагачення і розширення гуманітарної підготовки студентів, формування творчої активності майбутніх фахівців. Дає уявлення про етапи

історичного розвитку, забезпечує розуміння системного зв'язку всіх складових культури – мистецтва, етнографії, матеріальної культури, наукового знання, усіх форм духовних цінностей, формує світогляд.

Розвиток культури українського народу в контексті зарубіжної культури, а також аналіз культур у їхньому взаємозв'язку. Така орієнтація відповідає крилатому вислову великого Т. Шевченка: «і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь». Розвиток культури як процесу, як пізнання цього процесу має бути орієнтований на формування таких якостей людини як різнобічна освіченість, фізична досконалість, висока свідомість, моральність, розвинене почуття обов'язку. На них ґрунтується життєва та суспільна активність людини.

Як свідчать дослідження науковців ХХ – поч. ХХІ ст.ст., знання історії культури має не тільки виховне, а й надзвичайно важливе політичне значення. У зв'язку з цим важливо привернути увагу майбутнього фахівця насамперед до оціночної та інформаційної функції знання історії національної та світової культури. Кожна освічена людина, громадянин держави, а тим більше політик, повинен уміти правильно оцінити сучасний стан культури, бачити і розуміти постійні зміни в різноманітних сферах, уміти відрізнити усталені чи нові, життєздатні культурні форми від застарілих, позбавлених життєвої сили. Без цього неможливо визначити оптимальні шляхи і засоби подальшого розвитку культури, ефективно впливати на цей розвиток. Це по-перше.

По-друге, знання історії культури дає змогу оцінити досягнення національної культури у порівнянні з надбаннями інших народів світу. Діяльність, спрямована на відродження і розвиток національної культури, самосвідомості, посилена увага до власного менталітету, звеличення культурних надбань свого народу часом призводить до певної замкненості національної культури, ізолювання від світових культуротворчих процесів.

І по-третє, політики досить часто використовують посилення на «культурний фактор» для виправдання загарбання чужих земель і багатств, поневолення інших народів. Як не раз було в історії ще з часів античності, при цьому заявляють про «цивілізованість» свого народу і «варварство» народу, проти якого здійснено агресію. До такої демагогії вдавалися і поневолювачі українського народу. Тому українські історики, культурологи з давніх часів дбали і мусять завжди дбати про пошуки нових фактів, які свідчать про самобутність культури українського народу, вагомість її внеску в розвиток світової культури.

Вивчення і ґрунтовне знання культури українського народу – одна з найважливіших складових формування наукового світогляду студентської молоді, високого рівня культури особистості, виховання високих моральних якостей громадянина України, поваги і любові до своєї Батьківщини, готовності до захисту і примноження її матеріальних і духовних цінностей.

Завдання історії української культури у нафтогазовому профілю полягає передусім у тому, що він формує науковий світогляд студентів, загальноосвітній, фаховий і культурний рівень майбутнього фахівця. Саме цим керувалися державні органи України, прийнявши рішення запровадити у вищій школі курс поглибленого вивчення історії української культури. При цьому не ставиться завдання зробити наших студентів професіоналами у царині літератури,

образотворчого мистецтва, музики, вокалу, моралі, етики тощо. Однак не може бути кваліфікованим фахівець, який не має поняття про справжню культуру виробництва, дизайн, культуру управління, мовлення тощо. Розуміння суті художнього слова, образу, краси мелодії, гуманного вчинку, пізнання історії культури того чи іншого народу, тієї чи іншої епохи збагачує особистість, формує духовність. Водночас зростає рівень інтелектуального, морально-етичного, естетичного та емоційного розвитку суспільства в цілому і окремого індивіда, його душі, сумління, свідомості, інтуїції.

Розвиток культури в Україні потребує пильної опіки держави. Духовна ж культура, у свою чергу, покликана оживити економіку та політику на рівні з етикою, естетикою та педагогікою, сформувати моральні передумови для суспільного прогресу.

Зміцнити демократичну правову державу можуть громадяни, які люблять свій народ, готові самовіддано захищати й розбудовувати свою Батьківщину, мають людську гідність, національну самосвідомість, гуманістичну мораль, знають свої права і свободи та вміють відстояти їх, сприяючи громадянському миру, злагоді в суспільстві та дотримуючись законів.

Безумовно, виховання студентської молоді, яка через кілька років стане «ядром» української інтелігенції, потребує особливої уваги. Майбутнє нашого народу залежатиме від змісту цінностей, що закладають орієнтири молодих людей, та від того, якою мірою духовність стає основою їх життя.

Через гуманітарну підготовку фахівців у вищих навчальних закладах освіти йде формування національної інтелігенції, сприяння збагаченню і оновленню інтелектуального та наукового генофонду нації, виховання її духовності.

Список літератури:

1. Організація навчально-виховного процесу. – ред. Світельська С.Ф. – Вип.17. – 2011. – 328 с.
 2. Виховна робота в навчальних закладах. – ред. Світельська С.Ф., Цибенко Н.В., Салмай Н.М. – Вип.12. – 2009. – 192 с.
 3. Пуйда Р.Б., Мандрик Я.І. Історія української культури / Р.Б. Пуйда, Я.І. Мандрик. – Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2011. – 418 с.
 4. Гах Й.М. Нафтовий комплекс Прикарпаття. – Київ «Наукова думка». – 1994.
 5. Музичко І.І. Нафта і газ України, ВАТ «Укрнафта», Київ. – 1997. Вісник НАН України.
-